

Pressmeddelande 2019-05-29

Danderyd går med underskott – sparar och höjer skatten

Danderyds kommun har gått med underskott 2017 och 2018 och beräknas gå med underskott även 2019. Om inga åtgärder vidtas riskeras sammantaget för åren ett ackumulerat underskott på 220 miljoner kronor. För att följa kommunallagens krav på en ekonomi i balans krävs kraftfulla åtgärder snabbt, vilka vi redogör för nedan.

Bakgrund

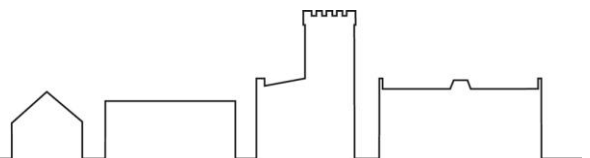
Det finns ett antal förklaringar till underskotten och att det är obalans i ekonomin. Under ett antal år har den kommunala verksamheten växt kraftigt samtidigt som intäkterna från skatter har blivit lägre än prognostiserat. För att balansera budgeten har kommunen löpande sålt tillgångar. Sedan 2014 skulle budgeten utan exploateringsintäkter ha gått med underskott varje år, sammantaget över åren sedan 2014 på närmare 500 miljoner kronor. När försäljningar av kommunala tillgångar under förra året inte blev av såsom budgeterat har det ekonomiska läget snabbt blivit sämre då kommunen inte heller har haft någon buffert genom överskottsmål.

Under det senaste halvåret har brister upptäckts i de kommunala ekonomiprocesserna, vilka påverkar kommunens ekonomiska resultat negativt. Mot den bakgrunden har kommunstyrelsen fattat beslut om att låta genomföra en extern granskning av ekonomin i syfte att klarlägga om det finns ytterligare brister, samt hur Danderyds kommun ska agera för att brister inte ska uppstå igen.

Till bilden hör att Danderyd betalar in mest per invånare till det så kallade utjämningsystemet. Vi betalar närmare 600 miljoner kronor varje år till det kommunala utjämningsystemet och det ökar. Våra medborgare betalar mer än 17 000 kronor om året till andra kommuners verksamhet. Det är nästan dubbelt så mycket som kommun nummer två på listan. Det innebär exempelvis att vi efter skatteutjämning har 3 700 kronor mindre i skatteintäkt per invånare än vad exempelvis Malmö har.

För att komma tillrätta med ekonomin vill vi införa nya ekonomiska principer. En av dessa är att inte längre använda försäljningsintäkter av kommunal mark för att finansiera kommunens verksamheter. Inget parti i kommunfullmäktige har hittills reserverat sig mot beslut om att ta med sådana intäkter i budgeten. Framöver kommer vi inte budgetera med exploateringsintäkter.

Försiktighetsprincipen behöver iakttas genom att införa ett överskottsmål i budgeten. På så sätt får Danderyds kommun på längre sikt en stabilare och mer hållbar ekonomi. Utan överskottsmål kommer Danderyd även fortsättningsvis ha en inbyggd risk i sin budget. Slutligen behöver vi också införa riktlinjer för de investeringar kommunen gör.

Åtgärder

Besparingar och effektiviseringar

Danderyds ekonomiska situation innebär att vi måste genomföra kraftiga besparingar och effektiviseringar inom de flesta av kommunens verksamheter. För att kunna återgå till en ekonomi i balans genomför vi nu ett omfattande arbete med att genomlysa kommunens kostnader. Med en bättre kontroll över kommunens kostnader blir prioriteringarna bättre avvägda. Alltigenom består vår prioritering av kommunens kärnverksamheter. Exempelvis så föreslår vi varken sänkt skolpeng eller äldrepenng nästa år, trots att Danderyd har en skolpeng som är i topp bland länets kommuner. Totalt sett föreslår vi besparingar (16 mkr) och effektiviseringar (44 mkr) för 2020 som uppgår till totalt 60 miljoner kronor. Trots detta kommer skatten behöva höjas avsevärt.

Höjd skatt

Vi i majoriteten tar nu ansvar för att återgå till en ekonomi i balans. För att kunna hantera det ackumulerade underskottet och för att sluta gapet mellan kommunens kostnader och intäkter föreslår vi en skatthöjning om 1 krona och 40 öre nästa år.

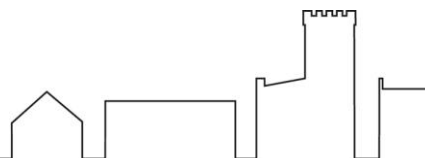
– Båda åtgärderna är helt nödvändiga - att minska kostnaderna och öka intäkterna - för att Danderyds kommun ska kunna fortsätta erbjuda kommunens invånare en hög kvalitet, med en stabil ekonomi, och med sikte på att sänka skatten igen under mandatperioden, säger kommunstyrelsens ordförande Hanna Bocander.

– Vår prioritering kommer även nu när vi ska genomföra besparingar och effektiviseringar att vara de kommunala kärnverksamheterna skola, förskola, vård och omsorg fortsätter Hanna Bocander.

– Vi genomför nu nya ekonomiska principer. Exploateringsintäkter tas ur budgeten och vi inför ett överskottsmål, säger Bengt Sylvan, kommunstyrelsens första vice ordförande.

– Denna skatthöjning är en extraordinär åtgärd och vi kommer ha stort fokus på kostnadskontroll för att möjliggöra en skattesänkning när väl det ackumulerade underskottet är hanterat, säger Joachim Gahm, gruppleddare för Kristdemokraterna.

– Nu tar vi ansvar för att få ordning på ekonomin. Vårt mål är att Danderyd även fortsättningsvis ska vara landets bästa kommun att leva, bo och verka i, säger Johanna Hornberger gruppleddare för Moderaterna.

Ekonomiska fakta om Danderyds kommun

Förenklad resultaträkning (mnkr)	2016	2017	2018	2019 prognos	2020 prognos	2021 prognos
Verksamhetens nettokostnader	-1 727	-1 786	-1 841	-1 918	-1 869	-1 915
Förändring i %	5,0 %	3,4 %	3,1 %	4,2 %	-2,6%	2,5 %
Skatteintäkter (netto)	1 637	1 697	1 722	1 808	2 048	2 099
Förändring i %	3,9 %	3,7 %	1,5 %	5,0 %	13,3 %	2,5 %
Exploateringsintäkter	231	70	46	0	0	0
Finansnetto	17	3	-5	20	-10	-14
Årets resultat	158	-16	-78	-90	169	170
Årets balanskravsresultat	158	-16	-91	-116	169	170
Utan exploateringsintäkter	-73	-86	-137	-116	169	170
Ackumulerat underskott	0	-16	-107	-223	-54	116

Kommunala utjämningen (mnkr)	2016	2017	2018	2019 prognos	2020 prognos	2021 prognos
Inkomstutjämning	-750	-773	-778	-787	-801	-826
Kostnadsutjämning	205	211	203	203	190	192
Summa*	-545	-562	-575	-584	-611	-634
Summa* kronor per invånare	-16 700	-17 100	-17 300	-17 600	-18 200	-18 800

Källa: SKL:s skatteunderlagsprognos (ex. prognosunderlag K 2019–2026 till cirkulär 19:21)

* Här presenteras bara summan av inkomst- och kostnadsutjämningen. Det finns fler parametrar i den komplexa kommunalekonomiska utjämningen så som LSS-utjämning, strukturbidrag, införandebidrag, regleringsbidrag/-avgift m.m.

Danderyds skattesats (%)	2016	2017	2018	2019	2020 prognos	2021 prognos
Kommunal skattesats i %	17,35	17,35	17,35	17,55	18,95	18,95

